

Text och språkanalys

Att bearbeta och följa upp journalistisk text

Kurs: Medie- och kommunikationsvetenskap A, nät VT12

Kursledare: Jonas Ström och Hans Wiechel

Institutionen för kultur- och medievetenskaper

Umeå Universitet

Februari 2012

Av Margareta Ivarsson

www.margaretaivarsson.se

Bakgrund och syfte

Detta PM innehåller två huvuduppgifter i Medie- och kommunikationsvetenskap. Den första uppgiften, A.1, innebär att bearbeta en given text så den fungerar som en nyhetsartikel. Detta betyder att ha en tydlig vinkel, en krok (något i ingressen som gör läsaren sugen på att läsa hela texten) och välja perspektiv. Rubriken ska sättas utifrån vinkeln. Texten ska omfatta max 2 000 tecken. Uppgiften innebär även att skriva 200-400 tecken om hur texten och författaren förhåller sig till *Spelregler för press, radio och TV* som finns på journalistförbundets webbplats. Det sistnämnda benämns uppgift A.2

Uppgift B innebär att välja en nyhetsartikel och skriva en uppföljningsartikel på den.

Uppgift A.1

Sveriges Elbilbästa stad: Kan det bli fel med el?

Östersund korades nyligen som Sveriges Elbilbästa stad, men det har visat sig att elbilspremier, kombinerat med ökat tryck på utländska brunkols- och kärnkraftanläggningar, motverkar nyttan som elbilar bidrar till i samhället.

Östersund har korats till Sveriges Elbilbästa stad med norra Europas första snabbaddningsstation. Alla invånare erbjuds omfattande information om elbilar och en elbilspremie på 50 000 kronor. Staden har fler än 30 offentliga laddstolpar och en relativt stor egen elbilspark.

- Östersund var ett självklart val som Elbilbästa kommun 2011, säger Mattias Goldmann från Gröna Bilister.

Fler städer ligger i startgroparna för att följa efter.

- Umeå har kapacitet att utmana och passera Östersund redan nästa år, säger Goldman. Han beskriver även Umeås stora fördel: hög kompetens och kapacitet att bygga om nuvarande fordon från bensindrift till ren el.

Att tekniken, laddningskapaciteten och prisnivån på batterierna redan räcker till för stadstrafik, råder inga tvivel om, även om batterierna kostar närmare trettio tusen kronor styck.

Men det finns kritiker mot elbilsoptimismen. Tekniken klarar inte landsvägstrafik och lithium-metallen som används i batterierna är en ändlig naturresurs, vars utvinningsprocess leder till miljökatastrof. Inte nog med det; själva produktionen av el är långt från miljövänlig. Stora delar av strömmen som används för laddning av bilarna kommer från brunkols- och kärnkraftanläggningar utanför Sveriges gränser, vilket ökar trycket på dessa. Trots det värderar den svenska staten minskningen av växthusgasen CO₂ så högt att man nyligen bestämt att stödja varje nyköp av el- och hybridbil med 40 000 kronor från nästa år. I väntan på rena elbilar för landsväg, kommer det även att produceras hybridbilar, d v s en blandning mellan el och fossil drift. Det finns därför vissa frågetecken kring elbilsteknikens samlade miljöpåverkan i dagsläget.

Uppgift A.2

Denna uppgift innebär att med 200-400 tecken beskriva hur texten och författaren förhåller sig till Spelregler för press, radio och TV¹. Här följer kommentarer med koppling till ovanstående text.

Man ska ha täckning i texten för rubrik och ingress, vilket jag anser att jag har. Man ska även kontrollera källorna, vilket jag inte gjort då jag förutsatt att vi inte fått inkorrekt fakta att arbeta med. En annan regel är att höra båda sidor. Det har jag gjort, även om endast en är namngiven. Man ska vara försiktig med namn, men jag återger inga citat eller kommentarer som kan inverka menligt på den namngivna personen. Övriga regler är inte relevanta i sammanhanget.

¹ <http://www.sjf.se/pls/portal/url/page/SJF.SE/SJF.SE/YRKESREGLER/SPELREGLER/>

Uppgift B

Uppgift B innebär att är att välja en nyhetsartikel och skriva en uppföljningsartikel på den. Målet är att ta saken vidare från ursprungsartikeln, d v s det ska inte bara vara en omskrivning av den utan tillföra nytt innehåll. Till detta ska minst fem personer intervjuas och uppföljningsartikeln ska vinklas på det som är nyast, d v s det jag har fått fram. Den information som originalartikeln innehöll ska användas som påfyllning i lämplig omfattning.

Jag har till denna uppgift valt en sportnyhet. Ursprungsnyheten var att ryttaren Rolf-Göran Bengtsson den 16 januari i år vann Jerringpriset.

Lasse Anrell: -Jag har varit dum mot årets Jerringprisvinnare

Först hånade han Rolf-Göran Bengtsson och gjorde hela ridsportsverige rasande. Efter att livrädd ha tvingats upp i en hästsadel, bytte han sedan åsikt och sa att ridsport nog är en sport i alla fall. Nu erkänner Lasse Anrell att han varit dum mot årets Jerringpristagare.

Aldrig har en Jerringprisvinnare haft så stor segermarginal. Rolf-Göran Bengtsson, eller RGB som han också kallas, vann i januari svenska folkets hjärtan och en överlägsen seger i Jerringpriset. Det var första gången utmärkelsen gick till ridsporten och det var en överväldigad och mycket glad hoppryttare, som tog emot det åtråvärda priset.

Sedan tog glädjen slut. Ridsportsverige anklagades för att ha ”kuppat” fram Rolf-Görans seger, men Svenska Ridsportförbundets ordförande Anders Mellberg förstår inte kritiken. Han menar att det handlar om ett massivt stöd från Sveriges många ridsportintresserade.

– Det är otroligt roligt för oss. Vi är tvåa efter fotboll i antalet utövare, men vi har inte tagit plats tidigare.

Värst upplevdes ändå inte ifrågasättandet av själva röstförfarandet, utan sportjournalisten Lasse Anrells påhopp på Jerringprisvinnaren, ett av Sveriges största medaljhopp inför OS i sommar. Under rubriken Fel låt vann, skrev han kommentarer som: - Rolf-Göran Bengtsson – vem fan är det... det är ju hästen som borde ha fått priset. Han fortsatte sedan att skriva rena

osanningar och göra personliga påhopp på RGB, som han hävdade tillhör den skånska överklassen och har en märklig dialekt som inte går att förstå.

Då brakade stormen lös. Ridsportfolket fick nog. Jan Ewers uttrycker det många ridsportintresserade kände.

–Anrell gör det i en nedlåtande ton om människan Rolf-Göran Bengtsson och han visar på ett vidöppet sätt, att han inte vet ett endaste dyft om sportgrenen hästhoppning. Han vet ingenting om hästsport överhuvudtaget och han förstår inte för ett ögonblick att vi är många, många som varje dag, året runt, i ur och skur ägnar vår sport och våra hästar all vår fritid.

Men varför verkar det vara okey att bryta mot pressens egna spelregler när det gäller ridsport, men inte när det gäller till exempel manliga lagsporter?

Hästmagazinets chefredaktör Robert Solin förklarar:

– I grund och botten handlar det om okunnighet. Hästsport är komplicerat, det kräver inte samma intellektuella anspänning att förstå sig på ett 1-0-resultat i fotboll eller ishockey.

Det finns andra förklaringar. Petra Andersson, hobbyryttare och doktor i praktisk filosofi reflekterar över genusperspektivet.

– Ingen kan väl mena att killar och män med fotbollsintresse representerar svenska folket bättre än tjejer och kvinnor med hästintresse? Är det skrämmande med en tjej- och kvinnodominerad sport som röstar fram en Jerringpristagare?

Lasse Anrell blev hårt angripen för sitt agerande och en av reaktionerna var att han utmanades att sätta sig i en hästsadel. Det skrämde uppenbarligen Anrell till nya tankar. Han blev enligt egen utsago helt livrädd, upplevde en av de värsta dagarna i sitt liv och gjorde därefter en direkt tvärvändning i sakfrågan. Plötsligt ansåg han att ridsport var en sport i alla fall och han började han ifrågasätta alla sportjournalister, inklusive sig själv.

– Svenska sportjournalister skriver för mycket om hockey och fotboll och för lite om ridsport. Medievärlden² kommenterade detta uttalande under rubriken Hoppsan – nu byter Anrell åsikt om Hästsporten.

Anrell tog kontakt med RGB och de träffades igår, i samband med världscuptävlingarna i Scandinavium. Då sa Anrell att han varit dum och skändat årets Jerringprisvinnare, som tagit illa vid sig och blivit ledsen. Fast det är många kritiker, främst från hockey och fotboll, som tycker att Anrell gjorde helt rätt som sågade Jerringprisvinnaren. Oavsett om Anrell nu har bytt åsikt.

² www.medievärlden.se